

Els arrossaires del Baix Ter intenten defensar la collita

Els productors de Pals i els pobles veïns s'apressen a sembrar, un mes tard, mirant de salvar els conreus amb menys reg

Serà, però, una campanya perduda per a les finques especialitzades en el blat de moro, amb poques alternatives rendibles

Els arrossaires del Baix Ter comencen a veure el got mig ple després de mesos de pessimisme en vista de la perspectiva que no podrien regar. La concatenació d'episodis de pluja entre l'abril i, sobretot, el maig ha empès el Departament d'Acció Climàtica a suavitzar les restriccions, i el president de la Comunitat de Regants del Molí de Pals, Albert Grassot, explica que s'han "aventurat" a sembrar: "Anem un mes tard, perquè l'escenari habitual és sembrar entre finals d'abril i mitjan maig, però al final ens han concedit un 40% de l'aigua que fèiem servir, i comptant que de moment reguem un mes menys, seria com si tinguéssim el 50% del recurs", explica. Tot plegat s'haurà d'oficialitzar avui durant la comissió extraordinària de desembassament convocada per l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), i no preveuen cap canvi a la baixa perquè continua plovent.

L'activitat als arrossars aquestes dues darreres setmanes ha estat frenètica per intentar recuperar el temps perdut. Grassot admet que "és una mica com jugar a la ruleta russa", perquè fien la collita a un estiu càlid i al fet que les altes temperatures s'allarguin fins ben entrada la tardor astronòmica "com ha passat els darrers cinc anys", recorda, i encara que sigui una tendència que col·lateralment hagi contribuït a la davallada estructural de reserves hídriques als embassaments.

A diferència de l'any passat, quan van preferir concentrar la producció en les parcel·les més rendibles –per producció històrica o per més impermeabilitat del terreny–, aquesta campanya Grassot preveu que en total se sembrarà "pràcticament el 90%" de la superfície d'arrossars a l'entorn del Ter. El percentatge potser davallarà cap al nord, a les zones de Belcaire o ja a l'entorn del Fluvià, però a la zona del Baix Ter el president de la comunitat de la riba dreta destaca que les pluges continuades de les darreres setmanes "han ajudat a recuperar el cabal del riu i l'aqüífer" i "han fet saó als camps", encara que la mala notícia és que no han pogut aprofitar molts metres cúbics que se n'han anat directes al mar.

Sembra només en secLa tradició als conreus d'arròs era la inundació prèvia dels camps abans de la sembra. Però al Baix Ter van ser pioners a assajar la tècnica de l'inici del conreu en sec, en avaluació i constant ajust des de l'any 2015. És molt més laboriosa i ha requerit anar fent millores als camps, però els rendiments de producció per hectàrea han crescut de manera inversament proporcional al consum d'aigua, amb un terç menys de demanda respecte a la inundació.

Entre els avantatges, hi ha també la barrera per a insectes o aus que poden posar en risc la sembra. Al delta de l'Ebre també van adoptant la tècnica perquè igualment dificulta l'acció del cargol poma, l'anterior amenaça prèvia a l'actual sequera al Baix Ter. La irrupció del mol·lusc en aquest àmbit es va atribuir a una bretolada, el 2015. Però la van detectar a temps i es va donar oficialment per erradicada el 2019, després de tractaments químics, cremes intensives, controls posteriors i tres anys de deixar les finques afectades en guaret.

Per Grassot, però, és l'única alternativa que tenen en l'escenari actual: "No ens deixen marge per sembrar en moll, amb comptadors als punts d'entrada de l'aigua i els cabals limitats." Ara només els queda tenir cura perquè els conreus arrenquin, i controlar les amenaces de les males herbes i la previsió meteorològica, amb el moment

decisiu de la primera inundació i el risc afegit que llavors hi apareguin fongs. El blat de moro, la creu a diferència dels arrossars, a l'altra riba del tram final del riu, l'esquerra, el president dels Regants de la Presa de Colomers, Jordi Aulet, explica que el relaxament de restriccions "ha arribat massa tard per poder completar el cicle del blat de moro", el conreu amb més valor afegit per a la sembra. "Hem demanat una reunió amb el conseller David Mascort", que s'ha compromès a visitar-los també al llarg de la setmana per parlar de la reivindicació d'ajuts compensatoris, avança el regant.

La campanya passada, la superfície de blat de moro sembrat ja va ser inferior, mentre que en altres zones, com l'Alt Empordà, van provar sort amb l'alternativa del sorgo, un conreu menys exigent que aquest any, però té poca tirada. Quina alternativa els queda? "El gira-sol, però també ens trobem amb el problema de l'excés de tudons", uns ocells que "provoquen greus danys perquè picotegen el gra abans de collir", a la mateixa planta, i riscos afegits d'altres espècies durant la recol·lecció, detalla Aulet. Pel que fa als rendiments econòmics, creu que encara és aviat per la contínua oscil·lació dels preus dels cereals i els olis vegetals arran de la guerra d'Ucraïna i la sequera.

L'altra inquietud que tenen continua sent el projecte de subvenció de modernització de la xarxa de regadiu, per al qual hi havia el compromís que la Generalitat –ara en funcions– avalaria 9 dels 13 milions d'euros que hi hauran de posar els pagesos. Tenen por que un futur govern canviï de parer i no puguin complir amb el calendari d'haver acabat l'obra abans del 2026. La subvenció europea aleshores decauria, i la factura –ara ja feixuga– es multiplicaria per als afectats.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 03-06-2024, Pàgina 13

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/economia/article/18-economia/2424423-els-arrossaires-del-baix-ter-intenten-defensar-la-collita.html>